

UK Health
Security
Agency

NHS

So te ašugjares palal kire čhaveski

COVID-19 vaksinacija

Informativno buletino bijanutnenge
(dejenge thaj dadenge) kasko čhave
si maškar 5-e thaj 11-e beršenge

Arakh majbut akate nhs/CovidVaccine

O NHS del e COVID-19 vaksina sa e kualificirime čhavage.

Kadava informativno
buletino phenel tuke so
te ašugjares palal kiro
čhavo te kerel peske
peski vaksinacija.

Rigale efektura

Sar sa e draba (medikamentura) e vaksine šaj anen (kauzin) rigale efektura. Majbut andar kadala si kovle thaj ciknevrjamale thaj sa e čhave ni sikaven len. E but normalne rigale efektura trubul te traden sade (numa, feri, samo) ekhe aj duje givesenge.

E Pfizer vaksina principno anel majbut rigale efektura palal e dujto doza andar e vaksina.

But normalne rigale efektura ando o ekhto aj dujto gives thonandre:

- te avel len dukhalo, zoralo seripe thaj morcope ando vast kajte lenge sas kerdi lengi indžekcija
- te seren pe khinline (čhinde)
- šereskidukh, dukha thaj šillipe

Len šaj si len i sar gripake simptomura epizodena vaš izdrape ekhe giveseske aj dujenge. Ama, ekh učhi temperatura šaj phenel kaj len si len i COVID-19 aj aver infekcija.

Von trubul te khinon (dunin) pe. Tu šaj des len paracetamol te dumodel (žutisarel, pomožinel) len te seren pe majlačhe. Kamas tutar te dikhes kaj e doza thaj o tipo vaš o paracetamol si korekto lenge beršenge.

Tu šaj arakhes majbut informacija vaš o paracetamol akate www.nhs.uk/medicines/paracetamol-for-children.

Ekh binormalno rigalo efekto si šuvle glandura ande e khakha aj e men pe e ekhsavi vasteski rig kajte lenge sas lenge kerdi e vaksina. Kadava šaj tradel turjal 10 givesa, ama te kadava tradel majlungo ker konsultacija kire sastaravnesa (doktorosa).

So te keres te tu san samalo (grižalo, daravlo) andar lenge simptomura

Kadala simptomura normalno traden majcyra (majzalaga, majxanci, majxari) kurkestar. Te lenge simptomura dikhlindon kaj majbilačhavon aj te tu san samalo (grižalo, daravlo), tu šaj akhares NHS 111. Te tu rodes gogidipe katar sastaravno (doktoro) aj medikani asistenta, ker siguro kaj tu phenes lenge lenge vaksingene (sikav lenge e vaksinacijaki karta) te šaj von keren lači kontrola kire čhaveske.

Tu šaj i reportuis (dokladis) suspektime rigale efektura andar e vaksine thaj e draba (medikamentura) onlajn andar e [Yellow Card scheme](#) aj kaj [fuljares the Yellow Card aplikacija](#).

coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk

Si aver maj seriozne rigale efektura?

Sigate, ileske šuvlimaske kazusura (save si akhardine miokardit aj perikardit) sas reportuime (dokladime) te aven butcyravarale palal te kerdon pe e COVID-19 veksine.

Kadala kazusura si arakhade embut ande e majterne murša ande khajekh (varesave) givesa plalal e vakcinacija. Majbut katar kadala manuša sastile sigo thaj serde pe majlače palal te khinon (dunin) pe thaj te keren peske simple sastaravimata.

Tu trubul te rodes medikano gogidipe sigate te kire čhaves si les:

- kolinaki dukh
- bireslino purdipe (airodipe)
- serimata kaj si len ekh sigomardavno, izdravno, aj zoralestemardavno ilo

Šaj kiro čhavo astarel o COVID-19 andar e vaksina?

Kiro čhavo našti astarel o COVID-19 andar e vaksina ama si šajdo (potencialno) kaj vov astarda o COVID-19 thaj te na akhjarel kaj les sas les e simptomura žikana vov ni kerda peske e vaksina.

Em e vastne (importatne, važne) simptomura andar o COVID-19 si o sigako sikavdipe vaš sisave andar akadala:

- ekh nevo lungjavno xas
- ekh učhi jag (temperatura)
- xasaravipe vaš, aj averipe (pharuvipe) ande, lengo normalno seripe vaš čhibthope (proba) aj syng (snosmija)

Date ekh učhi jag šaj sikavdol pe ande ekh aj duj givesa palal e vakcinacija, te kire čhaves si les sisave aver COVID-19 simptomura aj leski učhi jag tradel majlungo vrjama, beš khere thaj ker leske ekh testo.

So aver te kerav?

Palal kire čhaveski vakcinacija, tu trubul te aves dindo ekh ramosarimaski (skirimaski, pisomaski) karta. Te kire čhaves trubul les ekh dujto doza, lengo averto sato (časó, programo) ka avel kerdo ande e vrjama maškar turjal 8 ži ka 12 kurke. E dujto doza ka del len majlungo tradavno garavipe (protekcija).

Inkjar kire čhavesko rekordo siguro? Te kire čhaves trubul les ekh dujto doza, na bistar te žas ka lesko dujto vaksinako sato (časó, programo).

Te kire čhaveske naj leske lače ando pesko dujto vaksinako sato (časó, programa)

Te kire čhaveske naj leske lače, majlače si te ašugjares žikana von saston te šaj keren peske peski vaksina.

Kiro čhavo ni trubul te žal ka peske vaksinako sato (časó, programo) te korkoro izolirin pe aj ašugjaren te inklel lengo COVID-19 testosko rezultato. Em lače si tu te ašugjares 12 kurke palal kire čhaves te avel les ekh pozitivno COVID-19 testo aj minimum 4 kurke te kiro čhavo si ando majbaro risiko.

Ka e vaksina garavel (protektil) mure čhaves?

E COVID-19 vaksina savi kiro čhavo kerda peske sikavdili te cinkjarel o šanso lenge te dukhcirden andar o COVID-19 nasvalipe.

Milione doze andar e vaksina sas dinde ande sa e dunjava (lumja, svetos). E vaksina si but efektivno e čhavage thaj e terne ženenge.

Šaj lel khajekh (varesave) kurke kire čhaveske statoske (teloske) te barjarel khajekh garavipe (protekcija) andar e vaksina. Sar sa e draba (medikamentura), nisavi vaksina si sasteste efektivno, ta gadaleske tu trubul te lungjavos te keres e rekomendime garavimaske (protekcijake) mere te garaves kire čhave te na astarel e infekcija. Khajekh (varesave) čhave šaj inke (važe) astaren o COVID-19 date len si len vaksina, ama kadava trubul te avel but majkovlo.

So kiro čhavo šaj kerel palal te keren peske peski vaksina

E vaksina našti del kire čhave e KOVID-19 vaksina, thaj voj ka ciknjarel lengo šanso te nasvavon.

Važe (inke) si vastno (importantno, važno) te lungjavos te keres so o naciolno gogidipe phenel. Kiro čhavo šaj lungjavol te phirel ande škola, palal te keren peske e vaksina.

Te garaves (protektis) tut thaj kire familija, amalen thaj kolegonen, tu trubul inke (važe) te:

- gogisavos andar o socialno distanciripe
- phiraves ekh mujeski maska kajte trubul
- thoves kire vasta gogjavereste thaj butivar (but droma, but devrja)
- putres e žamura (filjastre) te del šuži (frešo) phur (airo) andre
- keres so phenel o akanutno informativno buletino ([gov.uk/coronavirus](https://www.gov.uk/coronavirus))

Sar o COVID-19 si phiravdo

O COVID-19 si phiravdo andar e thavdalina save si phurdine andar o nakh aj muj, specialno kana vakerele (dumadel) aj xasal pe. Vov šaj avel i astardo kaj astares kire jakha, nakh aj muj palal o kontakto infektirime obektonenca thaj upralinenca.

Majbutni informacija

Kamas tutar te gines e produktosko informativno buletino majbutne informacijake andar e vaksina, andrethode šajde rigale efektura, pe o Coronavirus Yellow Card uebsajto.

Tu šaj i te reportuis (dokladis) suspektive rigale efektura pe o ekhsavo uebsajto aj kaj fuljares e Yellow Card aplikacija.

Majbutni informacija si thanestethodi ka www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/coronavirus-vaccination.

© Crown copyright 2022. V1 1p 500K JAN 2022 (APS)
UK Health Security Agency gateway number: 20211188.
Product code: C22W511RA Romany.

This leaflet is also available as an Easy Read version, braille, large print, and in Albanian, Arabic, Bengali, Bulgarian, Chinese, Estonian, Greek, Gujarati, Hindi, Panjabi, Latvian, Lithuanian, Polish, Portuguese, Brazilian, Romany, Romanian, Russian, Somali, Spanish, Turkish, Twi, Ukrainian and Urdu paper copies.

Te les (komandis) majbut kopija andar kadava buletino ža ka www.healthpublications.gov.uk aj telefonisar: 0300 123 1002 (8 ži ka 14:00, lujne ži paraštune).